

Naistenkartanon vapaaehtoistoiminnan vuosi 2023

Naistenkartano ry

Sisällys

1.	VAPAAEHTOISTOIMINTA 1.1.–31.5.2023	1
2.	VAPAAEHTOISTOIMINNAN KEHITTÄMISEN HANKE, NONT 1.6.–31.12.2023	3
2.1.	Vapaaehtoisen polku	4
2.2.	Vapaaehtoisten rekrytointi	5
2.3.	Vapaaehtoistoimet	6
2.4.	Vapaaehtoisten huomioiminen ja tuki	10
2.5.	Muut tapahtumat hankkeessa	10
2.6.	Ohjausryhmä ja verkostot	12
2.7.	Mittarit, palautteet ja tuloksellisuus	13
2.7.1.	Osallisuusindikaattori	13
2.7.2.	Osallisuuskysely	15
2.7.3.	Palautelomakkeet ja muu kerätty vaikuttavuustieto	16

Uusia vapaaehtoisia ilmoittautui vuoden 2023 aikana yhteensä 74 (kasvua viime vuoteen n. 15 %). Aktiivisia vapaaehtoisia, eli henkilöitä, jotka ovat olleet tekemässä jotain vapaaehtoistoimintaa kuluneen vuoden aikana, oli 25. Lisäksi 17 muun vapaaehtoisen kanssa on käyty alustavia keskusteluja sopivista vapaaehtoistehtävistä. Vapaaehtoisuudesta kiinnostuneita oli vuoden lopussa kaiken kaikkiaan 174.

Vuoden aikana oli yhteensä 167 vapaaehtoisen tekemää toimintoa (sisältäen kaikki vapaaehtoistoimet), joissa kohtaamisia oli noin 1500 ja bloginavauksia 9. Vapaaehtoisten kanssa pidettiin yhteensä 90 tukitapaamista (perehdytystä, yksilötukea tai/ja suunnittelua).

1. Vapaaehtoistoiminta 1.1.–31.5.2023

Vapaaehtoistoiminta jatkui odottavissa tunnelmissa alkuvuonna 2023 vapaaehtoistoiminnan kehittämisen hankkeen myönteisen rahoituspäätöksen myötä. Hanke saatiin käyntiin lopulta kesäkuussa 2023, joten alkuvuoden vapaaehtoistoimintaa jatkettiin vielä entiseen malliin yleisavustuksen toimintana.

Alkuvuonna vapaaehtoistoiminnan muotoja kirkastettiin ja niistä informoitiin sekä toiminnassa mukana olevia että toiminnasta kiinnostuneita, samoin vapaaehtoistoiminnasta kerrottiin eri verkostoissa ja tapahtumissa.

Vapaaehtoistoiminta lisääntyikin jälleen jo vuoden ensimmäisellä puoliskolla, joka toi vielä selkeämmin esiin vapaaehtoistoimintaan tarvittavan lisäresurssin tarpeen. Vuonna 2022 vapaaehtoistoiminta lisääntyi juhluvuoden myötä merkittävästi etenkin erilaisten, yksittäisten vapaaehtoistoimien

osalta. Vuonna 2023 sen sijaan on lisääntynyt pidempikestoiset tai useammin kuin kerran toistuvat vapaaehtoistoimet.

30.5. asti NOVAT-ryhmien alku- ja loppukyselyssä oli mahdollisuus ilmoittautua Naistenkartanon vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneeksi, mutta tämä kysymys poistettiin kyselyistä vapaaehtoistoiminnan hankkeen aloittaessa 1.6. Kysymyksen poistaminen oli perusteltua, koska monet naiset käyivät useita Naistenkartanon ryhmiä, ja vastaavat tällöin moneen kertaan vapaaehtoistoiminnan kysymykseen. Lisäksi vapaaehtoisten rekisteröinti on selkeämpää, kun ilmoittautumiset tulevat yhden lomakkeen kautta. Ryhmissä oleville kerrottiin ja kerrotaan vapaaehtoistoiminnasta ja kiinnostuneet ohjataan vastaamaan verkkolomakkeeseen tai olemaan yhteydessä vapaaehtoistoiminnan koordinaattoriin. Ryhmien ohjaajat ovat myös tarvittaessa ottaneet vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneiden yhteystiedot ja välittäneet ne vapaaehtoistyön koordinaattorille.

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla uusia vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneita liittyi mukaan 34, ja aktiivisia, eli jossain vapaaehtoistoiminnassa mukana olevia oli 10. Tammi-kuusta toukokuuhun vapaaehtoiset toteuttivat yhteensä 98 ohjauksellista (vertaisohjaus tai teema-ryhmän ohjaus) tapahtumaa, joissa kohtaamisia oli yhteensä 562.

Vapaaehtoistehtävät olivat monipuolisia: vapaaehtoinen saattoi mentoroida aloittavaa ryhmää kerran tai toimia vertaisohjaajana läpi ryhmän. Vapaaehtoiset olivat myös kehittämässä NOVAT-käsikirjan sisältöä ja valmistelemassa uudenlaista NOVAT-ryhmämuotoa, muun muassa NOVAT in English, Metsä-NOVAT ja Tanssi-NOVAT. Lisäksi kolmen vapaaehtoisen ryhmä alkoi työstää Naistenkartanolle kokonaan uutta naiseus-ryhmäs sisältöä, KokoNainen-materiaalia.

Vapaaehtoisuutta tuettiin järjestämällä vapaaehtoisille suunnittelu-, kehittämis- ja perehdytystapahtumia ensimmäisellä vuosipuoliskolla 19. Vapaaehtoisten työnohjaus pidettiin tammikuussa, ja vapaaehtoisille lähetettiin kiitoskirjeet ja jokin pieni kiitoslahja /-muistaminen kauden päätteeksi kesäkuussa.

Palautteen kerääminen vapaaehtoisilta oli kesäkuuhun asti vielä pääosin keskusteluihin nojaavaa (purkukeskustelut, vapaamuotoiset keskustelut): vapaaehtoiset ovat antaneet pääsääntöisesti myönteistä palautetta: saatu ohjaus on riittävää, tekeminen ja osallistuminen on mielekästä ja antaa myös itselle, ja Naistenkartano koetaan turvallisena ympäristönä toimia ja olla.

“Tunnen ylpeyttä, että sain toimia pilotissa ja ideani otettiin vastaan ja sitä lähdettiin kehittämään. Että ajatuksellani ja näkemykselläni oli merkitystä.”

“Koen Naistenkartanon toiminnan niin merkitykselliseksi, että oli hienoa saada tehdä tämä juuri teidän kanssanne.”

1.1.-31.5. 2023 Yleisavustus

Uusia vapaaehtoisia listoille	34
Aktiivisia vapaaehtoisia	10
Vertaisohjattuja NOVAT-ryhmiä	4
Kokonaan vapaaehtoisen ohjaamia ryhmiä	4
Ohjauksellisia tehtäviä yhteensä	98
Kohtaamisia	562
Vapaaehtoisten "tuki"- tapaamisia (perehdytys-, kehittämis-, suunnittelu- ja purku/palautte -tapaamisia)	19
Vapaaehtoisten työnohjaus	1

2. Vapaaehtoistoiminnan kehittämisen hanke, NONT 1.6.-31.12.2023

Hei sinä ihana ja ainutlaatuinen!

Kesäkuun alussa vapaaehtoistoimintaa päästiin kehittämään uusin resurssein kolmivuotisen hankkeen turvin. Hankkeessa työskentelee vapaaehtoistoiminnan koordinaattori **Sini Astrén** 100 % työajalla, sekä Pirkanmaan asiakaskoordinaattori **Saija Savolainen** 20 % työajalla asiakaskoordinaattori pääosin hankkeen ryhmätoimintaa tukemassa.

Ensimmäisen vuoden tavoitteina hankkeessa oli jo ilmoittautuneiden vapaaehtoisten kontaktointi ja vapaaehtoistyön eri muotojen käynnistäminen Tampereella, Helsingissä ja verkossa, koulutussisältöjen ja muiden tukimateriaalien toteutuksen aloitus sekä seurannan ja arvioinnin tarkempi suunnittelu.

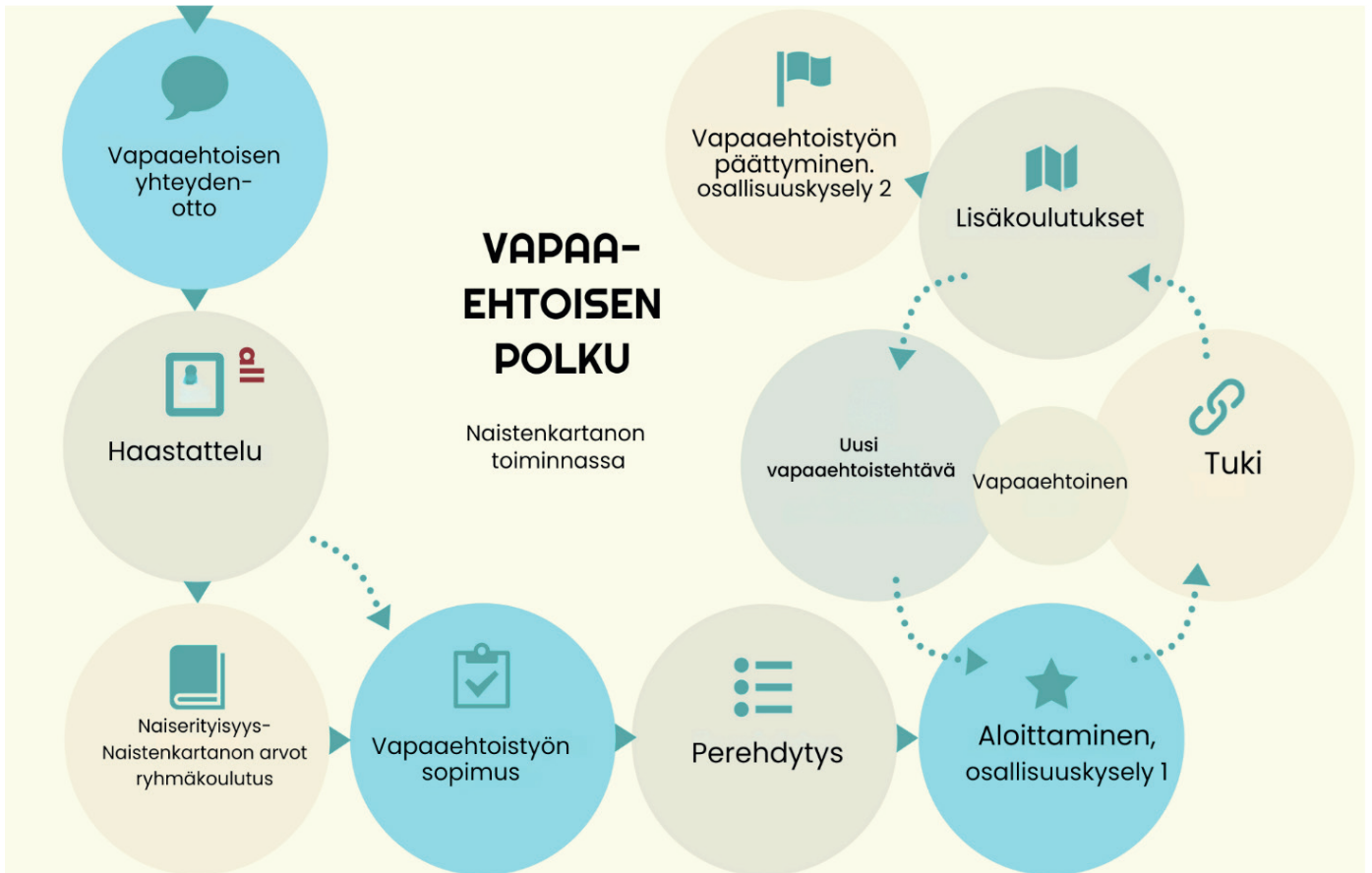

Tavoitteita kohti lähdettiin ennen kesälomia lähettämällä tiedote Nainen on naiselle tuki -hankkeesta kaikille postituslistoilla oleville NOVAT-naisille sekä vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Sähköposti tavoitti noin 1200 henkilöä. Lisäksi järjestettiin kolme NONT-infoa: Helsingissä, Tampereella ja verkossa. NONT-infoihin saapui paikalle lopulta huomattavasti vähemmän kuin mitä oli ilmoittautunut, mutta listoille saatiin kuusi uutta vapaaehtoistoiminnasta kiinnostunutta. Ennen kesälomataukoa aloitettiin myös jo suunnittelemaan alkusyksyn koulutusta aiesopimuskumppani Kukunorin kanssa, tiedotettiin muita aiesopimuskumppaneita (Suur-Helsingin Valkonauha, KRIS ja Kondis) hankkeen käynnistymisestä ja tavattiin jo toiminnassa mukana olevia vapaaehtoisia sekä lähetettiin aktiivisille vapaaehtoisille kaudenpäätösmuistamiset.

Kesälomien jälkeen koottiin ohjausryhmä, valmisteltiin ja toteutettiin ammattilaiskoulutus Kukunorin henkilöstölle sukupuolierityisestä työstä ja turvallisemmasta tilasta, verkostoiduttiin ja käytiin tapahtumissa sekä valloitettiin Lappeenranta sekä suunniteltiin ja toteutettiin vapaaehtoisten kanssa erilaisia vapaaehtoistoiminnan muotoja. Lisäksi otettiin käyttöön vapaaehtoistoiminnan mittarit ja tilattiin *Nainen on naiselle tuki* T-paidat, tuubihuiveja sekä tarroja.

Puoleen vuoteen mahtui paljon, ja tavoitteista jäätiin ainoastaan perehdytysmateriaalien toteuttamisen osalta. Niiden toteuttaminen siirtyi alkuvuoteen 2024.

2.1. Vapaaehtoisen polku

Vapaaehtoistoiminnan mallin perustaksi luotiin vapaaehtoisen polku, jota päästiin hankkeen ensimmäisellä puolivuotiskaudella toteuttamaan osittain, kokonaisuudessaan se on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2024 alusta uusien vapaaehtoisten osalta. Vanhojen vapaaehtoisten kohdalla polutusta sovelletaan.

Vapaaehtoisen polussa tärkeä alku on vapaaehtoisen kontaktointi, jonka tarkoituksena on osoittaa vapaaehtoiselle, että hän on tullut kuulluksi ja hänen toiveensa toimia vapaaehtoisena on merkityksellistä. Vapaaehtoistehtävästä riippuen vapaaehtoinen voidaan perehdyttää suoraan haluamaansa tehtävään, tai hän käy ensin vapaaehtoisille suunnatun Nais erityisyys-koulutuksen.

Nais erityisyyskoulutus on etenkin ohjauksellista vapaaehtoistyötä tekeville tärkeä, ja pakollinen niille vapaaehtoisille, jotka eivät ole olleet mukana Naistenkartanon toiminnassa aikaisemmin ja toivovat ohjauksellisia tehtäviä. Koulutus on avoin kaikille vapaaehtoistyötä tehneille, tekeville tai vapaaehtoiseksi haluaville, ja siitä saa myös todistuksen. Ensimmäiset koulutukset järjestetään vuoden 2024 tammi-helmikuussa. Vapaaehtoistehtävästä sovitaan suullisesti tai kirjallisesti.

Vapaaehtoisen perehdytys tapahtuu joko vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin tai muun Naistenkartanon henkilökunnan toimesta. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori järjestää Nais erityisyys-koulutuksen sekä vertaisohjaajakoulutuksen, hankkeessa avustava asiakaskoordinaattori perehdyttää blogi-kirjoittajat ja muut sisällöntuottajat, tarvittaessa sisällöntuottajien perehdytyksessä voidaan konsultoida Naistenkartanon viestinnästä vastaavaa järjestökoordinaattoria.

Tarkemman perehdytyksen yksittäiseen tehtävään tekee tehtävän ohjaaja (esim. jos vapaaehtoinen on menossa vertaisohjaajaksi Helsingissä järjestettävään kasvokkaiseen NOVAT-ryhmään, hänet perehdytetään vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin osalta vertaisohjaajan tehtäviin, mutta kyseisen ryhmän ohjaajan kanssa pidetään vielä yhteispalaveri, jossa ryhmän ohjaaja ja vapaaehtoinen voivat vielä sopia tarkemmista käytänteistä keskenään).

Ohjauksellisia vapaaehtoistehtäviä tekeville lähetetään Webropolilla toiminnan mittarointia varten osallisuuskyselyn ensimmäinen osa, ja tehtävän päätyttyä hänelle lähetetään osallisuuskyselyn toinen osa. Lisäksi ohjaustehtävän jälkeen pidetään purkukeskustelu, jossa kerätään myös palautetta tehtävästä. Muuta vapaaehtoistyötä tekeville lähetetään yksinkertaisempi palautekysely. Palautetta kerätään myös vapaamuotoisissa keskusteluissa vapaaehtoisten kanssa. Vapaaehtoisten toiveita ja kehitysehdotuksia pyritään aktiivisesti kuulemaan ja tekemään niiden perusteella tarvittavia muutoksia niiltä osin, kuin se on mahdollista. Mittaroinnista lisää omassa kappaleessaan.

Ohjauksellisissa tehtävissä oleville vapaaehtoisille järjestetään ryhmätyönohjausta vähintään kaksi kertaa vuodessa, kaikkia vapaaehtoisia tuetaan ja perehdytetään lisää tarpeen mukaan ja heitä myös muistetaan kiitoksin ja pienin yllätyslähjoin kauden päätteeksi.

2.2. Vapaaehtoisten rekrytointi

Naistenkartanon vapaaehtoistoiminnasta jatkettiin tiedottamista entiseen malliin saumattomasti muun toiminnan ohella.

Kesäkuussa, heti hankkeen alussa, järjestettiin vapaaehtoistoiminnan ja hankkeen info-ilaisuus Helsingissä, Tampereella ja Zoomissa. Ilmoittautumisia tuli infoihin yhteensä 26, joista infoihin saapui 9.

Lisäksi joka kuun neljäs torstai syyskuusta alkaen pidettiin Zoomissa vapaaehtoistoiminnan info, jossa kerrottiin Naistenkartanosta ja Naistenkartanon vapaaehtoistoiminnasta. Lappeenrannassa pidettiin NONT-info ja Naistenkartanon esittely syyskuussa, ja se keräsi 13 kuulijaa. Vapaaehtoistoimintaa tehtiin tunnetuksi myös erilaisissa tapahtumissa ja verkostoissa esittelemällä. Vapaaehtoistoiminnan eri muodoista tehtiin somenosvoja vähintään kerran viikossa Naistenkartanon kanavilla.

Edellä mainittujen toimien lisäksi vapaaehtoistehtävistä kerrottiin massapostina toteutetuissa sähköpostitiedotteissa, joita lähetettiin syksyn aikana neljä, noin 2400 tiedotetta yhteensä. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori ja hankkeessa avustava asiakaskoordinaattori olivat lisäksi henkilökohtaisesti yhteydessä useisiin vapaaehtoistehtävistä kiinnostuneisiin.

1.6.-31.12. välillä vapaaehtoisten kanssa pidettiin yhteensä **61 tapaamista**, jotka olivat joko tehtävästä sopimista, perehdytystä tai suunnittelua. Kirjattujen palaverien lisäksi oli useita kymmeniä epävirallisia kohtaamisia, joissa vaihdettiin kuulumisia. Epäviralliset kohtaamiset ovat vapaaehtoisille selkeästi merkityksellisiä: he tulevat omien sanojensa mukaisesti kohdatuksi, kuulluksi ja tuntevat olevansa osa yhteisöä.

Uusia vapaaehtoisuudesta kiinnostuneita saatiin 36, ja vuoden lopussa vapaaehtoisto-

iminnan poolissa oli jo 174 henkilöä, joiden lisäksi yksittäisiä vapaaehtoistehtäviä, ilman sitoutumista vapaaehtoistoiminnan listoille teki n. 10 henkilöä (tapahtumissa avustamista "ex tempore", kertaluontoinen ohjauksellinen tehtävä jne.).

Aiemmin vapaaehtoistoimintaan tultiin selkeästi enemmän Naistenkartanon muun toiminnan kautta (erityisesti vertaisohjaajat), mutta hankkeen käynnistyttyä on tullut useita vapaaehtoisia, jotka eivät ole Naistenkartanon toiminnassa olleet aikaisemmin mukana. Aktiivisista vapaaehtoisista toiminnan ulkopuolelta tulleita oli kolme (luontokävelyiden, Nepsy-NOVATin ja Pop up- miniNOVATin ohjaajat), alustavaa keskustelua vapaaehtoistehtävistä käyneistä 17 henkilöstä 10 ei ollut ollut Naistenkartanon toiminnassa mukana.

1.6.-31.12. 2023 NONT		
Vapaaehtoistoiminnan infot	Määrä	
• Verkossa	5	7 osallistujaa
• Helsingissä	1	3 osallistujaa
• Tampereella	1	4 osallistujaa
• Lappeenrannassa	1	13 osallistujaa
Infoja yhteensä	8	27 osallistujaa
Massapostit	2400	vastaanottajaa
Vapaaehtoisten tapaamisia	61	
Uusia vapaaehtoisuudesta kiinnostuneita	55	joista 17 toiminnan ulkopuolelta
Vapaaehtoisia yhteensä	174	
Vapaaehtoistoimia yhteensä	83	
Kohtaamisia (arviolta)	983	

2.3. Vapaaehtoistoimet

Vapaaehtoisten toimenkuvia selkeytettiin lisää, ja vanhojen rinnalle luotiin yhdessä vapaaehtoisten kanssa uusia vapaaehtoistehtäviä. Vapaaehtoistehtävät on jaettu

- » ohjauksellisiin: vertaisohjaus ja ohjaus
- » tapahtuma-avustamisiin: kokemuspuheenvuorot, mentorointi, edustaminen messuilla ja muissa tapahtumissa, tapahtumien järjestäminen ja
- » sisällöntuotannollisiin: blogi- ym. kirjoitukset, some-sisällön tuottaminen.

Vapaaehtoistehtävät

Ohjaukselliset

- vertaisohjaus
- ohjaus

Tapahtumat

- kokemuspuheenvuorot
- mentorointi
- edustaminen messuilla ja muissa tapahtumissa
- tapahtumien järjestäminen

Sisällöntuotanto

- blogi- ym. kirjoitukset
- sisällön tuottaminen sosiaaliseen mediaan

Vertaisohjaajana voi toimia NOVAT-ryhmissä, jos on itse käynyt 12 tai 32 kerran NOVAT-ryhmän. Vertaisohjaajuus onkin yksi suosituimmista vapaaehtoistyön muodoista. 2023 vuonna ryhmissä oli yhdeksän eri vertaisohjaajaa, joista hankkeen vuosipuoliskolla kolme. Ohjaavia vapaaehtoistehtäviä, eli erilaisten teema-ryhmien sekä lukupiirin ja luontokävelyiden ohjauksia, teki koko vuoden aikana 10 vapaaehtoista, joista hankkeen aikana kuusi. Uusia vapaaehtoisia ohjauksellisissa tehtävissä oli kuusi.

Vapaaehtoisista neljä teki useita eri vapaaehtoistehtäviä vuoden aikana (mm. yksi vapaaehtoinen ohjasi lukupiiriä ja englanninkielistä NOVAT-ryhmää sekä toimi vertaisohjaajana Pitkä-NOVAT ja Metsä-NOVAT ryhmässä, toimi kokemuspuhujana sekä tapahtuma-avustajana).

Yhteensä **ohjauksellisia tehtäviä oli hankkeen aikana 70, joissa kohtaamisia oli yhteensä 408).**

Vapaaehtoistehtäviä tapahtumissa toteutettiin suunnitellusti kaksi (1 Tampereella, OLKA-piste, ja 1 Lappeenrannassa, Seniorimessut) ja ex tempore toiset kaksi (Tampereella, Pämi-päivät, Iloa vapaaehtoisuudesta tapahtuma), kun vapaaehtoinen sattui paikalle ja jäi auttamaan tapahtumapaikalle. Lisäksi oli yksi vapaaehtoisen kokemuspuheenvuoro yhteistyötapaamisessa ViaDian kanssa. Näissä tapahtumissa **kohtaamisia oli noin 575 ja vapaaehtoisia 2.**

Syyskuussa startattiin myös Vapaa palsta vapaaehtoisille -blogi, josta päävastuussa on hankkeessa mukana oleva asiakaskoordinaattori. Blogia on kirjoittanut neljä eri vapaaehtoista, ja blogeja ehdittiin julkaista syyskauden aikana yhdeksän kappaletta. Blogit

löytyvät Naistenkartanon verkkosivuilta Vapaa palsta vapaaehtoisille -otsikoituna.

Yksittäisiä vapaaehtoistehtäviä olivat mm. Helsingissä toimintaan tutustuminen ja hallinnollisissa tehtävissä avustaminen erään työpaikan ”päivä vapaaehtoisena” toiminnassa sekä vapaaehtoisen ohjaama Uskallus toteuttaa itseä tanssin ja sydämen kautta -työpaja Tampereella (3 osallistujaa).

Vapaaehtoisia tavattiin myös kehittämisen ja ideoinnin tiimoilta. Toiminnassa mukana olevien tai ulkopuolelta yhteyttä ottaneiden toiveista vapaaehtoisvoimin lähdettiin kehittämään uusia toimintoja Naistenkartanolle. Tällaisia olivat syyskauden aikana:

Vapaaehtoisten toteuttamat uudet ideat 2023

KokoNainen -kokonaisuus (Tampere)

Naiseutta käsittelevä, 10 kerran NOVAT-ryhmä, jonka on alusta loppuun asti ideoinut, koonnut ja visualisoinut kolmen vapaaehtoisen ryhmä Naistenkartanon tuella. KokoNainen-palavereita pidettiin yhteensä 17, lisäksi hanketta koordinoi vapaaehtoinen teki valtavasti töitä vapaaajallaan materiaalia kasatessaan. KokoNainen -pilottiryhmä starttasi lokakuussa. Ryhmä loppuu vuoden 2024 puolella. Ryhmässä on viisi osallistujaa.

Lukupiiri (Tampere)

Kevyesti vapaaehtoisen ohjaamia tapaamisia, jossa kirjaa luetaan kotona kappale kerrallaan ja kappaleen herättämiä ajatuksia ja tunteita pohditaan ja jaetaan yhdessä ryhmätapaamisissa. Syksyn pilottilukupiirissä kirjana oli Katri Syvärisen Äitihaava – tyttären raskas perintö. Hanke hankki kirjoja 7 kappaletta lukupiiriläisille lainakäyttöön. Lukupiiri on tarkoitus toteuttaa kevään 2024 aikana Helsingissä samanlaisella konseptilla. Lukupiiri tapasi yhteensä 10 kertaa, ja siinä oli viisi osallistujaa.

Ohjatut luontokävelyt (Tampere)

Ohjatut luontokävelyt ovat rauhallisia, kaikille naisille avoimia, noin tunnin pituisia kevyitä kävelyretkiä eri puolella Tamperetta. Kävelyt ovat keskusteluiltaan vapaamuotoisia, turvallisemman tilan periaatteita noudattaen, kuten kaikki Naistenkartanon toiminta. Alkupalvesta ehdittiin kokeilla kelien puolesta luontokävelyitä kolme kertaa (kaikissa sama vapaaehtoinen ohjaajana), mutta osallistujamäärä jäi yhteen ainoaan ihmiseen. Luontokävelyiden markkinointia on pohdittu yhdessä, ja vuonna 2024 luontokävelyjä on tarkoitus jatkaa myös yhteistyökumppaneiden kanssa.

Uudet toiminnot on luotu Tampereella aktiivisten vapaaehtoisten toimesta, mutta ne otetaan käyttöön myös muilla paikkakunnilla sekä verkossa pilottiryhmien päätyttyä ja tehtävistä kiinnostuneiden vapaaehtoisten löydyttyä.

Vapaaehtoistehtävien luvut				
Tehtävä	Määrä	Kohtaamisia	Vapaaehtoisia	Joista uusia vapaaehtoisia
Ohjauksellisia tehtäviä	70	408	9	6
Tapahtumatehtäviä	4	575	2	1
Blogikirjoituksia	9		4	4
Vapaaehtoistehtäviä yhteensä	83	983	15	11

2.4. Vapaaehtoisten huomioiminen ja tuki

Vapaaehtoiset kohdattiin turvallisemman tilan periaatteiden mukaisesti, joko sähköpostitse, viestein, puhelimitse, videotapaamisin tai kasvokkain. Tule Naistenkartanolle vapaaehtoiseksi -lomakkeen kautta tulleet uudet vapaaehtoiset kontaktoitiin vähintään kerran kuussa, ja jatkoista sovittiin yksilöllisesti.

Vapaaehtoisten yhteydenottoihin pyrittiin vastaamaan vuorokauden kuluessa, useimmiten vastattiin samana päivänä.

Kaikissa vuorovaikutustilanteissa vapaaehtoisia kiitettiin ja heitä kannustettiin osallistumaan oman vapaaehtoistoimensa kehittämiseen ja/tai toteuttamiseen itsensä näköisesti, omia tarpeita ja rajoja kunnioittaen. Vapaaehtoisten toiveita kuunneltiin ja pyrittiin mahdollistamaan.

Jokainen vapaaehtoinen perehdytettiin sekä Naistenkartanon toimintaan että omaan työtehtäväänsä sillä intensiteetillä, mitä kukin yksilö toivoi ja tarvitsi. Vapaaehtoisia muistutettiin siitä, että Naistenkartanon työntekijöihin voi olla milloin vain yhteydessä, jos tulee minkäänlaista tuen tarvetta tai haluaa jakaa mitä tahansa asioita, iloisia tai surullisia.

Vapaaehtoisille ohjauksellisia tehtäviä tekeville tarjottiin mahdollisuus osallistua ryhmätyönohjaukseen joulukuussa. Ohjaukseen osallistui neljä vapaaehtoista. Ohjauksesta saatu suullinen palaute oli myönteistä: kehuja sai ohjauksen voimauttava sisältö sekä mahdollisuus pohtia asioita muiden vapaaehtoisten kanssa.

Kaikki vapaaehtoiset kutsuttiin myös Naistenkartanon etäpikkujouluihin, mitkä järjestettiin yhteisesti vapaaehtoisille sekä NOVAT-naisille. Tampereella vapaaehtoisilla oli mahdollisuus osallistua myös live-pikkujouluihin.

Vapaaehtoisia kiitettiin myös kahvitarjoiluun, kukituksiin, suklaarasioin ja elokuva-iltoihin yhdestä kahteen kertaa vapaaehtoistoimen aikana ja toimesta riippuen.

2.5. Muut tapahtumat hankkeessa

Syyskausi oli kiireistä aikaa hankkeen osalta, koska käytännössä ensimmäinen toimintavuosi oli vain puoli vuotta pitkä, ja siitä kesäloma haukkasi yhden kuukauden ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin polvileikkaus 6 viikkoa, ja sitten joulunpyhät päälle, niin käytännössä hanke ehti olemaan aktiivinen vain neljä kuukautta. Siitä huolimatta paljon mahtui erilaisia tapahtumia kalenteriin.

Tapahtumat toimivat erityisesti tunnettuuden lisäämisessä erinomaisesti, ja siksi niissä tulikin käytyä kuukausittain. Tapahtumissa jaettiin esitteitä ja joissakin toteutettiin myös maksuttomia ja muutoin vastikkeettomia arvontoja, joissa palkintona oli mm. osallistumisia NOVAT-ryhmiin ja Nainen on naiselle tuki -tuubihuiveja.

NONT-hanke osallistui ensimmäisenä toimintavuonnaan yleisötapahtumiin kuusi kertaa ja verkostotapahtumiin 15 kertaa.

Yleisötapahtumat		
PVM	Tapahtuma	Kohtaamiset (arviolta) / osallistujat
24.8.	Pämi-päivä	150
27.9.	Mielen reitin avajaiset	130
2.10.	Lappeenrannan Naistenilta, webinaari + keskustelu	25
4.10.	Lappeenrannan seniorimessut	250 osallistujaa
5.10.	Iloa vapaaehtoistoiminnasta	115
1.11.	OLKA-pisteellä vapaaehtoisten kanssa	70

Verkostotapahtumat		
PVM	Tapaamisen aihe	Osallistujia
14.8.	Suur-Helsingin Valkonauha-yhteistyöpalaverit	2
30.8.	Naapuruustalo Pasila, toiminnan esittely ja yhteistyön suunnittelu	7
7.9.	Lappeenrannan kaupunki: osallisuuskoordinaattori ja hyvinvointipalvelujen kehittämispäällikkö: toiminnan esittely ja yhteistyöstä sopiminen	3
7.9.	Koulutus: Vapaaehtoistoiminnan tulevaisuuskenaariot – Kansalaisareenan webinaari	
13.9.	Pro-tukipisteen vierailu, toiminnan esittely ja yhteistyön suunnittelu	3
14.9.	OLKAN aamukahvit	30
20.9.	Lappeenranta kaupungintalo, toiminnan esittely	17
26.9.	Olka-toiminnan vierailu, toiminnan esittely	2
2.10.	Etelä-Karjalan yhdistykset ry, toiminnan esittely ja yhteistyön suunnittelu	8
2.10.	Tapaaminen Virpi Salonsaari, yhteistyön suunnittelu	1
25.10.	Suur-Helsingin Valkonauha-yhteistyöpalaverit	5
30.10.	ViaDia, toiminnan esittely, vapaaehtoisen puheenvuoro	20
31.10.	Päijät-Hämeen kumppanuusfoorumi	12
2.11.	Kaukajärven turvakoti, toiminnan esittely, asiakkaita + henkilökuntaa	10
11.11.	Lappeenrannan vanhusneuvoston kokous, toiminnan esittely	11

Kouluttajan roolissa hanke ehti olla yhden kerran, kun aiesopimuskumppani Kukunorille toteutettiin ammattilaisille suunnattu koulutus. Kukunori tilasi koulutuksen henkilöstölleen jo elokuussa toteutettavaksi. Sukupuolierityinen työote ja turvallisempi tila, keskiössä nais erityisyys – koulutus sopii kaikkien alojen ammattilaisille, mutta erityisesti opetus-, sote- ja kulttuurialan toimijoille. Koulutus on kaksiosainen sisältäen teoriaosuuden ja käytännön harjoituksia. Koulutus voidaan toteuttaa yhden päivän kokonaisuutena tai jakaa kahdelle eri kerralle.

Koulutus toteutettiin Kukunorille Helsingissä Kukunorin tiloissa 30.8. kahden osan kokonaisuutena aamupäivällä teoriaosuus ja iltapäivällä käytännön tehtäviä. Koulutukseen osallistui 13 ammattilaista Kukunorin eri toiminnoista, niin hallinnosta kuin eri hankkeista. Valitettavasti koulutuksen palautekyselyyn ei saatu yhtään vastausta, mutta osallistujat antoivat suullista palautetta heti koulutuksen päätyttyä. Sisällön monipuolisuutta keuhuttiin ja erityisesti kiitosta sai ajatuksia herättävät tilastodatat. Useampi osallistuja kertoi tämän olleen ensimmäinen kerta, kun tuli pysähtyttyä miettimään sukupuolierityisiä teemoja. Kehuja annettiin myös esityksen selkeydestä ja ymmärrettävyydestä, vaikka asiaa oli paljon. Kehitysehdotuksena koulutuksen sisältöön toivottiin vielä lisää naiseuden moninaisuudesta ja sukupuolisensitiivisistä viestinnästä.

Lappeenrantaan rantauduttiin myös syksyllä. Nopealla aikataululla järjestettiin Naistenkartanon ja Nainen on naiselle tuki- hankkeen infotilaisuus sekä Naistenilta yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin ja aktiivisen vapaaehtoisen kanssa, ja ensimmäiset NOVAT-ryhmät käynnistettiin marraskuussa Lappeenrannan Yhteisötilassa yhteistyössä Niceheartsin kanssa. Nicehearts tarjoaa tilat maksutta ryhmille sekä mainostaa ryhmätoimintaa myös omilla kanavillaan. Lappeenrannassa aloitti kaksi ryhmää, toinen kaikille avoin lyhyt-NOVAT ja toinen yli 60-vuotiaille avoin lyhyt-NOVAT. Kaikille avoimeen tuli kuusi ilmoittautumista, mutta sen aloitti vain kaksi henkilöä, ja yli 60-vuotiaiden ryhmään tuli kahdeksan ilmoittautumista, siinä aloitti viisi ryhmäläistä. Molemmat ryhmät toteutuivat osallistujamäärästä huolimatta. Ryhmät päättyvät tammikuussa 2024.

2.6. Ohjausryhmä ja verkostot

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 28.9. Ohjausryhmään kuuluvat Anita Patanen Kukunori ry, **Maria Thelen** Kondis ry, **Minna Kyyhkynen** Kris Tampere, **Leena Lehtonen** Suur-Helsingin Valkonauha (edustaja vaihtuu 1.1.2024), **Vaula Hacklin** YWCA sekä hankkeen ja Naistenkartanon edustajina vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Sini Astrén ja toiminnanjohtaja Anna Vuorio.

Ensimmäiseen tapaamiseen osallistui ohjausryhmä kokonaisuudessaan lukuun ottamatta Kris Tampereen Minna Kyyhkystä. Hankkeen ollessa alkutekijöissään, ohjausryhmän ensimmäinen palaveri sisälsi pääosin tutustumista toisiin, hankkeeseen ja Naistenkartanoon sekä pohdittiin sopivia tapoja mittaroida toimintaa. Ohjausryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa.

Koska Nainen on naiselle tuki- hankkeen yksi tavoitteista on laajentaa toimintaa uusiin kaupunkeihin, on myös verkostot levitetty aiempaa laajemmalle. Ensimmäisenä toimintakautenaan hanke liittyi ja on mukana seuraavissa verkostoissa: OLKA Pirkanmaa ja Etelä-Karjala, Tarve-verkosto, Etelä-Karjalan yhdistykset ry, Ehyt ry: Etelä-Karjala, Päijät-Häme, Kanta-Häme, Kymenlaakso, Pirkanmaa ja Uusimaa sekä Päijät-Hämeen kumppanuusfoorumi. Verkostojen tapaamisiin osallistutaan aina, kun se on ajallisesti

mahdollista. Verkostot toimivat myös viestintäkanavina tavoittaen runsaasti ammattilaisia eri puolilta Suomea.

2.7. Mittarit, palautteet ja tuloksellisuus

Hankkeessa mitataan osallisuutta, vaikuttavuutta ja asiakaskokemuksia. Tämän vuoksi tarvitaan myös erilaisia mittareita.

2.7.1. Osallisuusindikaattori

Osallisuusindikaattori on THL:n kehittämä osallisuuden mittari, joka muodostuu kymmenestä väittämästä, jotka kartoittavat vastaajan kuuluvuuden tunteita, tekemisten merkityksellisyyttä sekä toimintamahdollisuuksia ja hallittavuutta. Väittämien taustalla on kokonaisvaltainen käsitys osallisuudesta kuulumisena ja kuulluksi tulemisena. Osallisuusindikaattorikyselyyn vastataan viisiportaisella asteikolla, joista toinen ääripää edustaa osattomuuden kokemusta ja toinen osallisuuden kokemusta. Pisteet lasketaan yhteen (raakasummapistemäärä 10–50p) ja summapistemäärä muutetaan ESIS-mittarin painotetuksi pistemääräksi (0–100p). (Osallisuusindikaattori 2023, Finsote2019-tutkimus.)

Osallisuusindikaattori sisältyy kaikkiin vapaaehtoisten kyselyihin. Osallisuusindikaattoria käytetään yleisenä hankkeen seurantatyökaluna. Osallisuusindikaattorin väittämiä ovat:

- Tunnen, että päivittäiset tekemiseni ovat merkityksellisiä
- Saan myönteistä palautetta tekemisistäni
- Kuulun itselleni tärkeään ryhmään tai yhteisöön
- Olen tarpeellinen muille ihmisille
- Pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun
- Tunnen, että elämälläni on tarkoitus
- Pystyn tavoittelemaan minulle tärkeitä asioita
- Saan itse apua silloin, kun sitä todella tarvitsen
- Koen, että minuun luotetaan
- Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin.

Kuva: THL

Loppuvuodesta osallisuusindikaattorikyselyyn lisättiin Vapaaehtoisena Naistenkartanolla -osio, jossa kysytään vapaaehtoistoiminnan merkityksellisyydestä, jotta voidaan mitaroida kaikkia asetettuja tavoitteita. Hankkeen alkuvaiheen haasteita on muun muassa kohderyhmälle sopivan ja oikeanlaisen mittarin löytäminen. Toiminta myös ohjaa oikeanlaisia mittareita kohti.

Osallisuuden kokemus vaikuttaa vahvasti elämän eri osa-alueisiin (kuva THL). Finsote -tutkimuksesta vuodelta 2019 tiedetään, että suomalaisen aikuisväestön keskimääräinen osallisuusindikaattorin keskiarvo oli 75,2 pistettä. 18-64 -vuotiaiden naisten keskiarvo oli 77 pistettä ja 65 vuotta täyttäneiden 76,2. Kaikkien naisten

osallisuusindikaattorin keskiarvo oli siten 76,6 (Tutkimuksesta tiiviisti 5/2021).

Osallisuusindikaattori lähetettiin elokuussa 17 vapaaehtoiselle (kohderyhmänä vapaaehtoiset, jotka ovat viimeisen vuoden sisällä toimineet jossain vapaaehtoistehtävässä), vastauksia saatiin 6 (vastausprosentti 35).

Naistenkartanon kyselyyn elokuussa vastanneiden vapaaehtoisten keskimääräinen osallisuudenkokemus oli siten piirun verran yli keskiarvon, 76,7 pistettä. Vaihtelua kuitenkin oli alimman pistemäärän ollessa 52,5 ja korkeimman täydet 100.

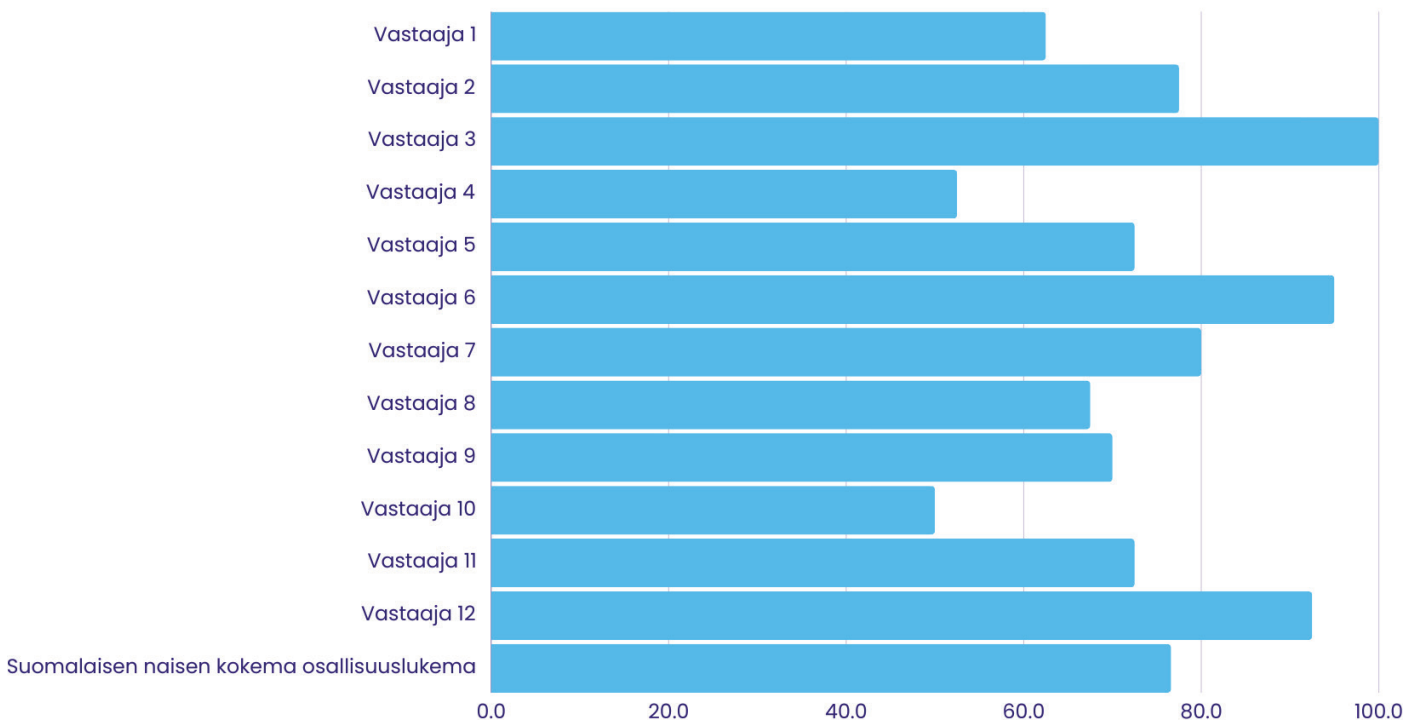
Loppuvuoden osallisuusindikaattorista saatiin osallisuuspisteiksi keskimäärin 71,3, vaihtelun ollessa 50:stä 92,5:ään (neljä vastaajaa). Laajemman osallisuuskyselyn syksyllä saaneiden osallisuuspistemäärä oli 73,75 (kaksi vastaajaa).

Kaikkien osallisuusindikaattoriin vastanneiden **vapaaehtoisten osallisuuspisteet olivat keskimäärin 73,9**, mikä on jonkin verran alle Finsote-tutkimuksessa saatujen keskimääräisten tulosten.

Vastauksista ei voi tehdä tieteellisesti valideja johtopäätöksiä, mutta ensimmäiset vastaajat olivat jo pidempään Naistenkartanon toiminnassa olleita, ja viimeisimmät vastaajat toimintaan tulleita, eli osallisuuden kokemukset ovat näiden kyselyjen perusteella sitä paremmat, mitä pidempään on ollut Naistenkartanon toiminnassa.

Naistenkartanon vapaaehtoisten kyselyyn vastanneiden osallisuuspisteet keskimäärin 73,9, kaikki naiset (finsote2019) 76,6.

Osallisuuden kokemus Naistenkartanon vapaaehtoisilla vs. keskimäärin suomalaisella naisella

2.7.2. Osallisuuskysely

Ohjauksellista tehtävää aloittaville vapaaehtoisille lähetettiin täytettäväksi Sokran osallisuuden kehittämisen koordinaatiohankkeen mukainen osallisuuskyselyn alkukysely. Vapaaehtoistoiminnan päättyessä vapaaehtoiselle lähetetään kyselyn loppukysely. Kyselyn avulla saadaan tietoa osallistujien osallisuuden kokemuksesta. Tiedon avulla selvitetään, vaikuttaako toiminta osallisuuteen.

Osallisuuskyselyn ensimmäinen osa lähetettiin kuudelle vapaaehtoiselle, vastauksia saatiin kaksi. Vastausprosentti 33. Kyselyyn sisältyi osallisuusindikaattori, kysymyksiä toiminnasta sekä omasta terveydellisestä ja taloudellisesta tilasta ja elämänsuunnittelusta.

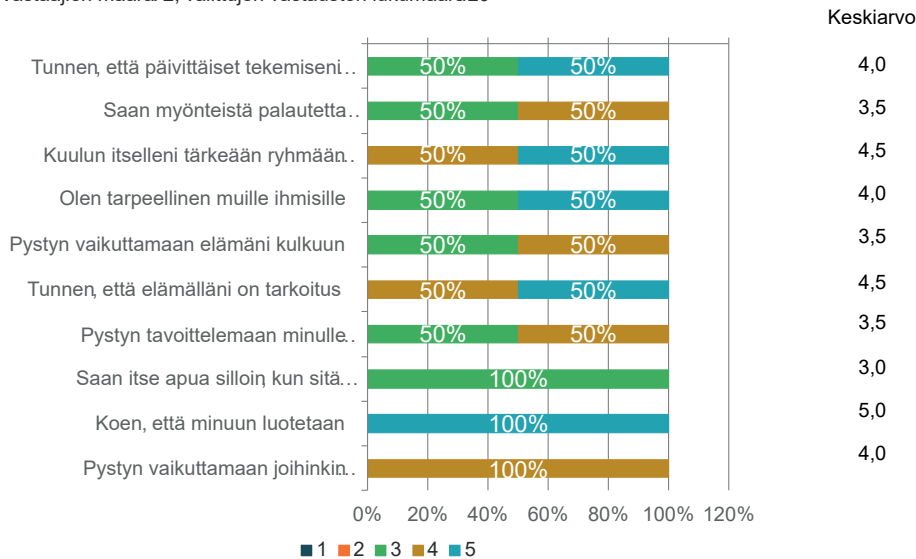
Osallisuusindikaattoriosuutta verrattaessa ainoastaan osallisuusindikaattoriin vastanneiden osallisuuden tunteeseen, oli ohjauksellisissa tehtävissä aloittaneilla osallisuuden kokemus hiukan matalampi, pisteiden ollessa keskimäärin 73,75. Osallisuuskyselyn saaneet, vertaisohjaajina aloittavat vapaaehtoiset kokivat muun muassa saavansa heikommin apua silloin, kun sitä eniten tarvitsevat verrattuna niihin vapaaehtoisiiin, jotka olivat olleet jo pidempään vapaaehtoisina ja vastasivat ainoastaan osallisuusindikaattorin kysymyksiin.

Toiminnan toivottiin antavan erityisesti muiden seuraava, osallistumista tasa-arvotyöhön, kuulluksi tulemistä ja arkeen helpotusta. Osallisuuskyselyn toiset osat lähetetään vuoden 2024 puolella, joten tässä vaiheessa ei vielä ole tietoa, miten toiveet toteutuivat ja miten osallisuuden kokemukset muuttuvat pidempikestoista vapaaehtoistyötä tehdessä.

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Merkitse jokaisen väittämän kohdalla se vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten omaa kokemustasi

(1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=ei samaa eikä eri mieltä, 4 =jokseenkin samaa mieltä , 5=täysin samaa mieltä)

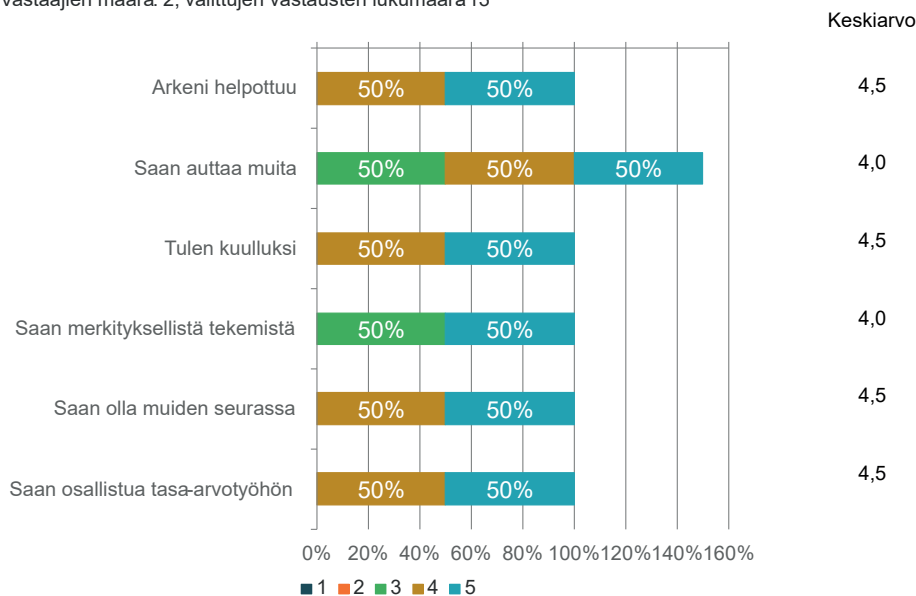
Vastaajien määrä: 2, valittujen vastausten lukumäärä 20

Mitä toivot toiminnalta? Toivon , että...

(1=täysin eri mieltä, 2=eri mieltä, 3 =ei samaa eikä eri mieltä, 4= samaa mieltä , 5=täysin samaa mieltä)

Vastaajien määrä: 2, valittujen vastausten lukumäärä 13

2.7.3. Palautelomakkeet ja muu kerätty vaikuttavuustieto

Tapauksissa ja yksittäisissä vapaaehtoistoimissa käytetään erillistä, spesifiä palautelomaketta. Lomaketta käytettiin mm. Kukunorin koulutuksen yhteydessä, Lappeenrannan tapauksissa ja sellainen lähetettiin myös blogia kirjoittaville vapaaehtoisille.

Lisäksi NOVAT-ryhmien loppukyselyissä kysytään osallistujilta ohjauskokemuksia, joilla saadaan kerättyä tietoa siitä, miten ryhmäläiset kokevat vapaaehtoisen ohjaajan/vertaisohjaajan läsnäolon ja ohjauksen. Ohjauksista on saatu hyvin myönteistä palautetta ja ryhmissä on koettu, että vertaisohjaaja lisää turvallisuudentunnetta etenkin ryhmän alkuvaiheessa.

”Aivan ihana”

”Lempää ja osaava”

Lappeenrannan NOVAT-info arvioitiin keskimääräisesti erittäin hyväksi, avoimessa palautteessa kiiteltiin toiminnan tulemistä Lappeenrantaan ja keuhuttiin Naistenkartanon tekemää työtä. 13 osallistujasta 11 palautti palautelomakkeen, joka täytettiin paika päällä.

”Mahtavaa, että toiminta alkaa Lappeenrannassa”

”Olen ollut joskus parikymmentä vuotta sitten NOVAT-ryhmässä, hienoa tulla taas”

Lappeenrannan Naistenillassa kysyttiin palautelomakkeessa mm. tapahtuman ajankohdasta, pituudesta, sisällöstä sekä keskusteluosuuden sisällöstä. Palautteeseen oli mahdollista vastata paikan päällä sähköisesti tai paperilomakkeella.

Kahdestakymmenestä kaksi vastasi sähköisesti ja 12 lomakkeella, loput jättivät vastaamatta. Tapahtuma sai kaiken kaikkiaan lähes kymppin arvosanan, joidenkin mielestä tapahtuma oli aavistuksen liian pitkä, ja myös tapahtumapaikan löytämisessä oli ollut jonkin verran haasteita.

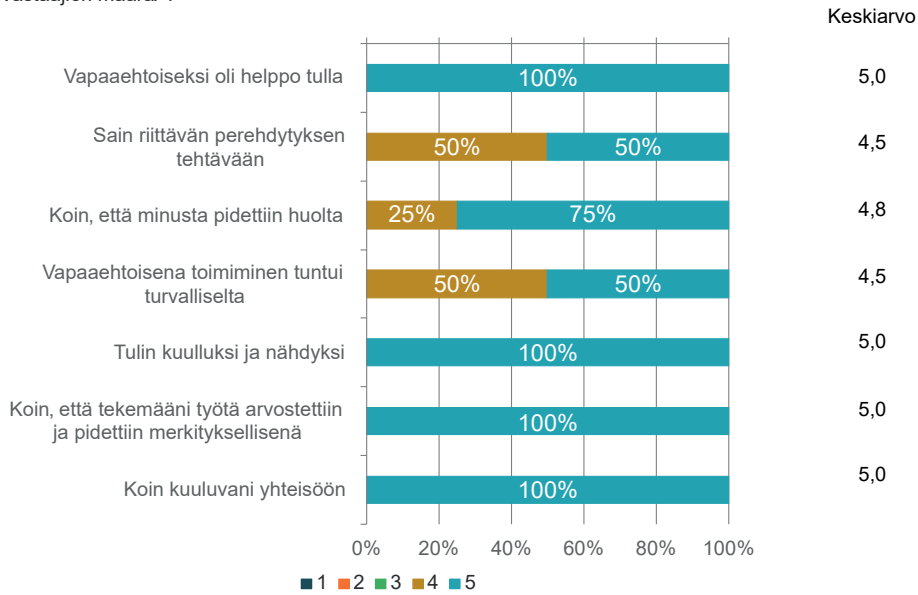
Kehuja tuli tapahtuman vetäjälle, ”kokemusta huokuva webinaarin alustaja” sekä mahdollisuudesta keskustella aiheesta yhdessä muiden kanssa.

Kukunorin koulutuksen palautelomakkeeseen ei valitettavasti vastannut kukaan, mutta koulutuksesta annettiin suullista palautetta heti koulutuksen jälkeen. Koulutus sai mielenkiintoisesta ja informatiivisesta sisällöstään paljon positiivista palautetta, ja se herätti joitakin osallistujia ajattelemaan asioita uudenlaisesta näkökulmasta heidän itsensä mukaan. Kehitysehdotuksena toivottiin lisäinformaatiota sensitiivisestä viestinnästä ja siitä, miten rajataan ”naiseksi itsensä identifioiva”. Lisäksi palautetta tuli esittäjän toiseuttavasta sanavalinnasta, joka loppujen lopuksi oli väärinymmärrys koulutuksen kontekstissa, mutta palaute purettiin, käsiteltiin ja pahoiteltiin, ja todettiin, että erehtyminen on inhimillistä, ja oletukset ohjaavat ajatteluumme kaikenlaisissa tilanteissa.

Kokonaisuutena hanke on lähtenyt erinomaisesti käyntiin, joskin päättelemättömiä langanpäitä on ehtinyt kasaantua jonkinlainen läjä seuraavalle vuodelle selvitettäväksi. Hanke pääsi käynnistymään vasta kesäkuussa, ja kesälomat sekä vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin polvileikkaus toivat aikatauluun ison loven. Lisäksi Lappeenrannasta otettiin kaupungin taholta yhteyttä ja toivottiin Naistenkartanon toimintaa sinne, ja toiveseenhan oli vastattava oikea-aikaisesti. Yllätyksistä huolimatta hankkeen ensimmäinen, hiukan vajaa vuosi toteutui pääosin hankesuunnitelman mukaisesti.

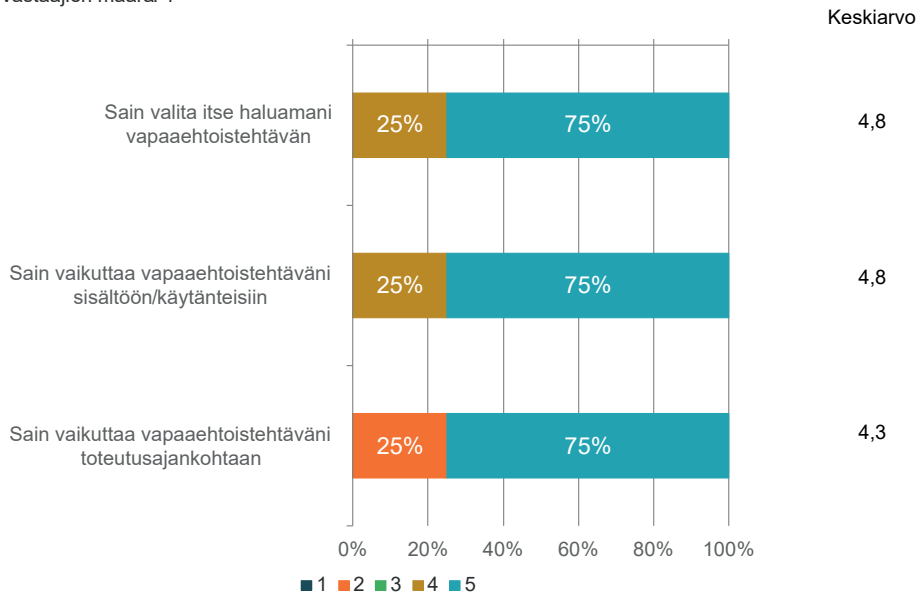
Vapaaehtoisena Naistenkartanolla(1=täysin eri mieltä , 2=jokseenkin eri mieltä , 3=ei samaa eikä eri mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä , 5=täysin samaa mieltä).

Vastaajien määrä: 4

Sain vaikuttaa itse tekemääni vapaaehtoistehtävään (1=täysin eri mieltä, 5=täysin samaa mieltä)

Vastaajien määrä: 4

NAISTENKARTANO RY

Kalliolan setlementtitalo
Sturenkatu 11
00510 Helsinki

info@naistenkartano.com
[@naistenkartano](#)

NAINEN ♀
NAISELLE
TUKI
♥♥♥♥♥
@naistenkartano